

A világ világosságának szolgálatában

Időpont: Vízkereszt; 1955. január 6.

Alapige: Ézsaiás 49:1-6.

Hallgassatok reám, ti szigetek, és figyeljetek távol való népek: anyám méhétől hívott el az Úr, anyámnak szíve alatt már emlékezett nevemről. Hasonlóvá tévé számat az éles kardhoz, keze árnyékában rejtett el engem, és fényes nyíllá tett engemet, és tegzébe zárt be engem. És mondá nékem: Szolgám vagy te, Izráel, a kiben én megdicsőülök. És én mondám: Hiába fáradoztam, semmire és haszontalan költöttem el erőmet; de az Úrnál van ítéletem, és jutalmam Istenemnél. És most így szól az Úr, a ki engem anyám méhétől szolgájává alkotott, hogy Jákóbot Ő hozzá megtérítsem és hogy Izráel hozzá gyűjtessék; hiszen tisztelt vagyok az Úr szemeiben és erősségem az én Istenem! Így szól: Kevés az, hogy nékem szolgám légy, a Jákób nemzetségének megépítésére és Izráel megszabadultjainak visszahozására: sőt a népeknek is világosságul adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen!

Vízkereszt ünnepén azelőtt mindig a külmisszióról volt szó. Arról a hősi szolgálatról emlékezett meg egyházunk, melyet a pogány népek között végeznek a hittérítők azért, hogy Krisztus tanítványaivá tegyenek mindeneket. Mióta nehéz idők köszöntöttek rá a külmisszióra, mióta annak a vádnak az árnyéka vetítődött a misszionáriusokra, hogy nem a Krisztus szerelme szorongatja őket, hanem a gyarmatosító üzleti politika, s a lelki munka színfala mögött idegen hatalmak számára szereznek kémjelentéseket, mióta épp emiatt a vád miatt sok ország kapuja bezáródott előttük, másutt pedig a felébredt nemzeti öntudat érezte fölösleges gyámkodásnak a misszionáriusok munkáját, s az ifjú egyházak lerázva magukról a misszió munkásait önálló egyházi életet kezdtek élni, mikor komoly emberek is a missziói munka korszakának lezáródásáról kezdtek beszélni, azóta egyre kevesebb szó esett vízkeresztkor a külmisszióról, s az ünnep hangsúly áttolódott az ünnep másik nevére. Az ünnep másik neve ugyanis Epifánia, azaz megjelenés, a Krisztusban felragyogott mennyei világosság megjelenése. Hiába színezzük azonban át vízkereszt ünnepét a világosság ünnepévé, ezzel nem tudunk a külmisszió kérdése elől elmenekülni. A nap sem azért kel fel, hogy csak nekem világítson, hanem fényárba akarja borítani az egész világot. Harcba indul a sötétség ellen, kiűzi minden zugból, s életre serkent minden alvót, elaléltat, didergőt. Gonosztevő az, aki ezt meg akarja akadályozni. Fényben élni, élvezni annak előnyeit és áldásait, s közben elnézni, hogy más a sötétségben gyötrődik, semmivel sem kisebb bűn, mint minden nap lakodalmaskodni, s nem törődni azzal, hogy ajtónk előtt szegény Lázár az

asztalunkról lehulló morzsákkal is boldog lenne. Krisztus a világ világossága, de nem nélkülünk. Nekünk kell ezt a világosságot mindenüvé eljuttatnunk. Fáklyavivókként állít minket a világ világosságának szolgálatába. A mai ige is erre figyelmeztet.

1. Beszél nekünk a misszió parancsáról.

A mai ige szintén Isten titokzatos szolgájáról, a Messiásról, Krisztusról szól, de most nem a megvetett, lenézett, szenvedő állapotáról beszél, hanem feltárja Isten nagy tervét vele kapcsolatban. Maga Isten mondja el neki, hogy miért küldte e földre. Azért, hogy benne és általa Isten megdicsőüljön /3. v./, hogy Jákóbot őhozzá megtérítse, hogy Izrael hozzá gyűjtessék /5. v./, hogy Jákób nemzetségei megépíttessenek és Izrael megszabadultjai visszatérhessenek, sőt hogy a népeknek is világossága legyen, s Isten üdve a föld végéig terjedjen /6. v./. Már anyja méhétől erre hívta el, s anyja szíve alatt már erre nevelgette /1. v./. Ez a terv világtávlatú terv. Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözljön, s az igazság ismeretére eljusson. /I. Tim. 2:4./ Azt akarja, hogy senki el ne vesszen, hanem örök élete legyen. /Ján. 3:16./ Ebben az üdvtervben benne van minden nép, fehér éppúgy, mint fekete, sárga éppúgy, mint rézbőrű, a világhatalom éppúgy, mint az őserdők kicsiny törzse, kulturáltak és primitívek, erkölcsösök és gonoszok, a templomok népe éppúgy, mint a börtöntöltelékek, a szűzi liliomok éppúgy, mint az akasztófavirágok, istenfélők éppúgy, mint istentagadók. Elmehetsz a föld végéig, nem találhatsz olyan emberre, akit Isten kifelejtett volna ebből a tervből. Lakhat valaki mindenkitől elhagyatva nyomortanyák rongyvackán, élhet valaki úgy, hogy élete közelebb áll az állathoz, mint az emberéhez, mégis benne van az üdvtervben, mégpedig mielőtt e világ lett volna, mielőtt ő maga is megszületett volna. Az őstervben van benne.

Krisztus vállalta ezt a tervet, de vállaltatta is az övével. Ő elvégezte azt, ami belőle rá tartozott. Magára vette a világ bűneit, elszenvedte azok büntetését, az Istennel való megbékélés evangéliumát, a szabadulás örömhírét azután rábízta az övéire, hogy vigyék szerteszét. Már a mai igében is felcsendül ez a hang: „Hallgassatok reám, ti szigetek, és figyeljetek távol való népek!” /1. v./ Ez nemcsak a misszionárius hangja, mellyel az evangélium befogadására szólítja fel a népet, hanem egyben a misszionáriussá tevő Messiás hangja is: Tegyetek tanítványokká minden népeket!

A misszió tehát isteni terv és krisztusi parancs. Isten nem változtatja meg a tervét, s Krisztus parancsa nem lesz kevésbé kötelező akkor, ha teljesítése nehézségekbe ütközik. A terv felbontása és valóra váltása ma is folyik, s ebben közreműködni ma is kötelességünk, neked is, nekem is.

2. De mivel? – kérdezed. Erre is felel az ige, mikor beszél a misszió eszközeiről.

A misszió első és legfontosabb eszköze az ige. Ezt mondja magáról a Messiás: "Hasonlóvá tevő számat az éles kardhoz, és fényes nyíllá tett engemet." /2.v./ A misszió tehát nem az a feladata, hogy európai kultúrát, vagy amerikai civilizációt vigyen a pogányok közé, hanem az, hogy Isten élő igéjével közeledjék hozzájuk. Nem az ugyanis a pogányok legnagyobb baja, hogy talán ostobábbak, mint mi, vagy talán kényelmetlenebb életkörülmények között élnek, mint mi. Nekik is az a legnagyobb bajuk, mint nekünk: a bűn. Ezen pedig csak Isten igéje segíthet, mégpedig nem a tanító ige, hanem a lelkiismeretbe vágó ige, mely sebet ejt, mint az éles kard, s célba talál, mint a jól irányzott nyíl.

A misszió másik eszköze a szeretet, mégpedig a felfelé mutató szeretet, mely nem önmagát teszi kedvessé, hanem Istennek szerez dicsőséget. Térítő és gyűjtő szeretet ez, amint az 5. vers mondja: „hogyan Jákóbot Őhozzá megtérítsem és hogyan Izrael hozzá gyűjtessék.” Istent dicsőítő, embert szolgáló szeretet ez, ahogy mondani szokás: a kezek evangéliuma, melyet jobban megért az ember, mint a szájnak evangéliumát.

Ehhez közel áll, de külön is felemlítendő, mint a misszió eszköze: a világító élet. „A népeknek is világosságot adtalak”, mondja a 6. vers. Erről mondja Jézus a hegyi beszédben: „Úgy fényljetek a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” /Máté 5:16./

Mi tartozik azonban mindebből énreám? Az ígét nem hirdethetem ugyan a pogányok között, de imádkozhatom az igehirdetőkért közöttük, hogy ajkukon az ige legyen leleplező és ellenállhatatlan. Pásztori szeretettel nem gyűjthetem a pogányokat, de szívemen, imádságomban, s ha lehet, áldozatkészségemben hordozom a misszió szeretetintézményeit. Világítani azonban világíthatok ott, ahol vagyok. Minden kis fény messzire látszik a sötétben, mint ahogy minden sötétség messzire látszik a fényben. Az itthoni igaz keresztyénség példája elvilágít a föld végső határáig, mint ahogy az itthoni hamis keresztyénség le tudja rontani a misszionáriusok hitelét a föld másik végén is.

Isten bizonyosan azért vette el most tőlünk a missziói adakozás lehetőségét, hogy a nagyobbra kényszerítsen rá a misszió érdekében: az imádkozásra és a világításra.

3. Beszél azonban ez az ige a misszió elleni vádról is.

Egy árva szót sem veszteget arra a vádra, amivel a világ illeti a missziót. Isten népe hozzá van ahhoz szokva, hogy a gúny és vád céltáblája a világ számára. Jézus is megmondotta: „Boldogok vagytok, ha szidalmaznak és háborgatnak titeket és minden gonosz hazugságot

mondanak ellenetek énértem ... mert így háborgatták a prófétákat is, akik előttetek voltak.” /Máté 5:11-12./ Ellenben beszél az ige a Messiás panaszáról és Isten kritikájáról. A Messiás panasza ez: „Hiába fáradoztam, semmire és haszontalanra költöttem el erőmet; de az Úrnál van ítéletem és jutalmam Istennél.” /4. v./ Igaz ez a panasz? Hiszen meg van írva, hogy nagy öröm van a mennyben egy bűnös ember megtérésén. /Luk. 15:10./ Úgy igaz, hogy az egy bűnös ember megtérése fölötti örömet elnyomja a másik bűnös ember elvesztése fölötti fájdalom, s mivel több ember vész el, mint amennyi üdvre jut, az öröm elenyésző kicsi a bánattengerhez képest, az eredmény alig valami, az eredménytelenség annál szembeötlőbb. Ez a fájdalom sajtol könnyeket az Olajfák hegyén Jézus szeméből, mikor Jeruzsálem fölött sírva fakad. Ez a panasz, ez a fájdalom, ezek a könnyek kell, hogy égessék a lelkünket!

Istennek is van kritikája a missziói munkáról, s ez így szól: „Kevés”. /6. v./ Pedig ha valaki, Ő látja együtt egy csoportban az egész missziói munkát, mégis kevesli. Megbecsül és megjutalmaz ugyan, akármily kicsinyen hű is egyetlen ember, de a vágy azután, hogy minden ember üdvözüljön, olyan erős benne, hogy ez a belső tűz csak keveselni tud mindent, ami van. Hol vagyunk még attól, hogy az evangélium fáklyájával elérjük a föld végső határát!

Ha valakinek, akkor nekünk magyar evangélikusoknak kell nagyon megalázkodnunk ez alatt a panasz és kritika alatt, hiszen nekünk most egyetlen munkásunk sincs a misszió munkamezején.

De azért a missziót nem kell féltenuünk. Isten védi önmagát és az ügyét. Ilyen igéket olvasunk a mai lelkében Krisztusról: "keze árnyékába rejtett el engem, tegzébe zárt be engem ... az Úrnál van ítéletem és jutalmam Istennél ... tisztelt vagyok az Úr szemeiben és erősségem az én Istenem!" Ne a missziót féltjük, hanem önmagunkat a missziói felelősségre vonástól! Ámen.